

Anders en beter

Laat iedereen vrij, maar niemand vallen

Verkiezingsprogramma D66 Noordwijk 2022 - 2026

The logo for the D66 political party, consisting of the letters 'D66' in white, bold, sans-serif font, centered within a solid green square.

D66

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samen bouwen aan een ander en beter gemeentebestuur	4
Veilig zijn en je veilig voelen	5
Anders en beter omgaan met bereikbaarheid	6
Een gezonde economie en gezond toerisme	7
Een leven lang ontwikkelen voor jong en oud	8
Cultuur en sport zijn onmisbaar	9
Gezondheid is de basis	10
Welvaart en gelijke kansen voor iedereen	11
Slim verduurzamen	12
Wonen in een duurzame gemeente: anders en beter bouwen	13

Voorwoord

Anders en beter

Onze gemeente staat in de Top 50 van beste gemeenten volgens Elsevier. Op plaats 31. Een mooie score, waar we trots op mogen zijn. Toch moeten we niet op onze lauweren rusten, want het kan nog beter. Verschillende omliggende gemeenten bewijzen dat, zij staan nóg hoger.

In dit verkiezingsprogramma van D66 Noordwijk vind u onze plannen en ideeën voor de komende vier jaar. Geloofwaardige politiek is ons vertrekpunt. Dit betekent: wat goed gaat zo laten, stoppen met wat niet werkt en beter maken wat beter kan door te kijken naar nieuwe oplossingen. Kort gezegd: Anders en beter. Zo willen wij werken aan het vooruit brengen en beter maken van de gemeente Noordwijk. Dit bereiken we door onze gemeente duurzamer, gezonder en welvarender te maken, maar ook door te zorgen dat alle inwoners, jong en oud, zich veilig voelen en mee kunnen doen.

Onze inzet voor een nieuwe raadsperiode uit zich in verschillende thema's. Denk aan: wonen, welzijn, duurzaamheid, bereikbaarheid en bestuur. Veel van deze thema's hangen nauw met elkaar samen en in dat besef is het programma ook geschreven. Wat ook duidelijk is: een echt succes wordt het alleen samen met u. Alleen zo kunnen we samen recht doen aan de complexiteit van de vraagstukken en een bijdrage leveren aan een betere gemeente.

De samenleving verandert snel. Steeds sneller. Dit is het moment om vanuit onze overtuiging stappen te zetten en niet af te wachten wat er gebeurt. De stappen die wij, samen met u, willen zetten zijn met veel plezier en bovenal betrokkenheid in dit verkiezingsprogramma beschreven.

Laat iedereen vrij, maar niemand vallen.

Oscar Kramer
Lijsttrekker

Samen bouwen aan een ander en beter gemeentebestuur

In de afgelopen drie jaar zijn Noordwijkerhout, De Zilk en Noordwijk gefuseerd, maar dat heeft bestuurlijk nog weinig opgeleverd. Zo zijn de beleidsdoelstellingen en begrotingen meestal vaag geformuleerd en is achteraf nauwelijks vast te stellen of de taken wel behoorlijk zijn uitgevoerd. Dit moet echt anders en beter. D66 wil meer heldere en toetsbare doelen die het welzijn van onze inwoners, ondernemers en verenigingen voorop stellen. Het is tijd voor gemeentelijke bestuur dat dienend, toegankelijk, duidelijk, creatief en effectief is.

De gemeente is verantwoordelijk voor veel zaken die iedere inwoner direct raken. Zaken als belastingen, veiligheid, woonomgeving, gebruik van ruimte en zorg. Je wilt weten waar je aan toe bent en weten dat besluiten behoorlijk tot stand komen en vooral dat je stem er toe doet. Hier ontbreekt het nu aan. D66 wil dat in gemeentelijk beleid expliciet duidelijk wordt gemaakt hoe doelstellingen bijdragen aan ons welzijn in de gemeente. Van daaruit is pas echt effectief te sturen en kunnen we verbeteringen wél realiseren. Daarbij hoort ook een meer ontspannen en transparante bestuurscultuur, waarbij ambtenaren benaderbaar zijn voor uitleg en er niet te gemakkelijk wordt weggelakt met een beroep op privacyregels.

We hebben veel te doen in de komende jaren. Dat kunnen we alleen samen. Daarom wil D66 een Raadsakkoord op hoofdlijnen. Dit is een "regeerakkoord" waaraan alle fracties kunnen deelnemen. In plaats van de gebruikelijke coalitie - oppositie tegenstelling krijgt op deze manier gezamenlijkheid de boventoon, met ruimte voor ieders eigen kleur. Dit biedt ruimte voor de raad om democratisch (zonder de beruchte coalitiedwang) meer invulling te geven aan het beleid en vormt tegelijk de basis voor een meer "zakelijk" wethouderschap. Zo verwacht D66 de komende raadsperiode rust te brengen in de gemeente politiek, met een college dat een breed gedragen programma uitvoert en met effectieve controle door de raad.

D66 wil ook een gemeente die continue leert en beter wordt. Hiervoor is de rekenkamer essentieel. De rekenkamer doet onafhankelijk onderzoek naar de effectiviteit van het beleid en staat boven de partijen. D66 wil veel actiever gebruik maken van de mogelijkheden die een onafhankelijke rekenkamer biedt in het ondersteunen van de raad in haar werkzaamheden; daar hoort ook meer budget bij.

Wij willen dat de gemeente bij elk nieuw beleid de inspraak van inwoners zoekt én open staat voor initiatieven van inwoners en ondernemers. Dit heet participatie en is iets dat grondig en structureel moet gebeuren. De gemeente kan wijkverenigingen hierin een grotere rol geven en motiveren om input te leveren. Dat is nodig; want Noordwijkerhout en De Zilk zijn niet hetzelfde als Noordwijk Binnen of Noordwijk aan Zee. Ook willen wij adviesraden een meer actieve en vooral tijdige stem geven bij nieuw beleid. D66 vindt dat de spelregels bij participatie voor iedereen duidelijk moeten zijn, dat verwachten onze inwoners ook..

Ambities kosten meestal geld. Toch willen wij niet dat de belastingen omhoog gaan. Dit kan alleen als we ook het lef hebben om gemeentelijke activiteiten te stoppen die onvoldoende aanwijsbaar effect hebben. Investerings met een groot maatschappelijk nut hoeven wij dan niet op voorhand te schuwen, uiteraard wel met het voornemen om de financiële positie van de gemeente Noordwijk goed te houden. We kiezen weloverwogen voor onze toekomst en die van de komende generatie.

Belangrijke onderdelen van ons beleid worden ontwikkeld in gemeentelijke samenwerkingsverbanden zoals Holland Rijnland en de ISD. D66 is van harte voor regionale samenwerking, maar dan wel met behoud van effectieve controle door de raad en niet slechts achteraf 'tekenen bij het kruisje'. Veel belangrijke zaken verdwijnen nu uit het zicht van de gekozen volksvertegenwoordigers. D66 heeft initiatief genomen om dit te herstellen.

Veilig zijn en je veilig voelen

In onze gemeente ben je vrij om zelf te bepalen hoe je eruit ziet, wat je gelooft, van wie je houdt of hoe je in het leven staat. Gemeente Noordwijk is een veilige en tolerante gemeente. Veilig zijn en je veilig voelen is afhankelijk van diverse factoren. Een belangrijke factor is je omgeving. Ongewenst gedrag en rommel op straat geven een onveilig gevoel. Dat tolereren we niet. Vooral in het toeristisch kerngebied kan dat nog beter. Sociale verbondenheid en sociale controle bevorderen de veiligheid.

Terecht houdt de gemeente regelmatig een onderzoek naar veiligheid. Wij vinden dat de resultaten kenbaar moeten zijn en dat we met elkaar moeten bekijken hoe iedereen zelf aan het verhogen van de veiligheid kan bijdragen. Daarbij dienen ook enquêtes onder slachtoffers een rol te spelen, omdat de trends die hieruit blijken een uitstekende indicator zijn voor het 'werkelijke' veiligheidsniveau. Voor het veiligheidsgevoel van de inwoners is het belangrijk dat er voldoende politie en BOA op straat zijn en blijven. Met de recente reorganisatie van de politie is het extra belangrijk om als gemeente er op toe te zien dat dit ook voor onze gemeente goed functioneert. Verder is D66 overtuigd van het nut van preventie, o.a. door een actief jeugdwelzijnsbeleid, waarmee smeulende problemen tijdig kunnen worden gesignaleerd.

Strandveiligheid is tot heden zelden een punt van zorg geweest. Toch meent D66 dat de gemeente snel werk moet maken van een dienstverleningsovereenkomst met de reddingsbrigade die gericht is op risico-gestuurd toezicht en hulpverlening. Zo wordt goed duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook in onze brandweer moeten we blijven investeren zodat deze goed is toegerust op het uitvoeren van haar taken en inzetbaarheid. Daarin doen we géén concessies, het gaat immers om onze veiligheid.

Overal waar vrijwilligers bijdragen aan onze veiligheid, zoals bijvoorbeeld bij de reddingsbrigade en de brandweer, moet de gemeente actief meewerken aan werving van nieuwe vrijwilligers en regelmatig overleg stimuleren tussen alle betrokken hulpdiensten. Zo blijven we goed voorbereid.

De afgelopen jaren zien we een sterke stijging in het aantal gevallen van online criminaliteit. D66 spant zich in om de digitale weerbaarheid van kwetsbaren op het internet te vergroten. Met name ouderen en jongeren willen wij beschermen tegen cybercriminaliteit.

Ons streven naar veiligheid is wat ons betreft direct gekoppeld aan het alert blijven op privacy schendingen en het bewaken van onnodige inperkingen van persoonlijke vrijheid. D66 erkent het nut van cameratoezicht in de publieke ruimte, maar we zijn beducht voor alle ontwikkelingen waarbij automatische gezichtsherkenning wordt gebruikt en volgen dit met zorg. D66 wil geen cameratoezicht in gebieden die primair een woonfunctie hebben, tenzij de politie dit noodzakelijk acht. In principe moet dit dan tijdelijk zijn.

Tot slot, niet onbelangrijk: het verder verbeteren van de verkeersveiligheid. Diverse zebra's en andere weggedeelten in onze gemeente voldoen nog onvoldoende aan het "Duurzaam veilig" concept, dat moet beter. Verder willen wij herriemakers en snelheidsduivels op motoren en in sportauto's effectiever aanpakken.

Anders en beter omgaan met bereikbaarheid

Goede bereikbaarheid is een voorwaarde voor een leefbare gemeente. We richten onze gemeente steeds meer in op het vervoer van de toekomst: uitstootvrij, met effectief OV en ruimte voor fietsers en voetgangers.

In plaats van het inrichten op meer en meer auto's, kijken we naar bredere en betere oplossingen. We moeten vooruit denken. Dat vraagt om slimme, ambitieuze investeringen in parkeergelegenheden, een lokaal OV-netwerk en een regionale samenwerking voor infrastructuur – waaronder laadpalen.

Voor D66 is onze gemeente een thuis van waaruit je snel in de stad kunt komen om te werken, te studeren of uit te gaan. Ook zonder eigen auto. Het huidige OV is daarvoor te langzaam, zeker vanuit Noordwijkerhout. Het kan veel beter en zónder extra kosten. Door bijvoorbeeld lijn 57 aan te laten sluiten op Station Sassenheim duurt de reis vanuit Noordwijkerhout minder dan een kwartier. De lijnen 20, 21, 221 zijn in samenhang zó in te richten dat centra van Noordwijkerhout, Noordwijk Binnen en Noordwijk Zee onderling binnen tien minuten tot een kwartier bereikbaar zijn en Station Sassenheim vanuit Noordwijk binnen een kwartier. Door de nieuwe brug wordt Station Voorhout per fiets straks veel beter bereikbaar, mits er een directe fietsroute komt (ook naar Sassenheim). Voor Noordwijkerhout is een betere verbinding met Station Hillegom van belang; ook daarvoor zijn haalbare mogelijkheden. Het OV moet kortom meer worden ingericht op snelheid, en dat kan.

Gemeente Noordwijk geeft jaarlijks bijna €8 miljoen uit aan verkeer en vervoer. Vrijwel niets daarvan gaat naar het openbaar vervoer. Weliswaar gaat de provincie over het OV, maar de gemeente heeft wettelijk het recht op inspraak. De gemeente maakt daar tot dusverre te weinig gebruik van. Dat moet – waar mogelijk samen met buurgemeenten - veel actiever. De uitgifte van de nieuwe OV-concessie geeft een nieuwe kans. D66 vindt dat de gemeente moet eisen dat er sneller OV komt.

Uiteraard zijn er ook verbeterpunten voor het autovervoer. Onze winkelgebieden en horeca moeten goed toegankelijk zijn voor klanten en voor leveranciers. Snel OV helpt, maar ook parkeervoorzieningen zijn nodig. Dat vraagt om slimme investeringen in parkeergelegenheden, bij voorkeur ondergronds. Parkeren in woonwijken is vooral voor de bewoners; dat moet zo blijven. D66 wil ook dat de N443 veiliger wordt, en de doorstroming daarvan beter. Verder moet er een aansluiting op de N206 komen bij de Beeklaan, in noordelijke richting. Als de overgang naar elektrisch rijden – die al volop in gang is en feitelijk onomkeerbaar lijkt – dat nodig heeft, stimuleren we graag investeringen in publieke laadpalen.

Een gezonde economie en gezond toerisme

Noordwijk heeft de status Kuuroord, maar in de praktijk zien we daar nog te weinig van. Wij willen het gezondheidstoerisme een invulling geven die ook ten goede komt aan onze inwoners.

Ons imago wordt mede bepaald door een drietal bijzondere economische clusters, namelijk de Greenport Duin- en Bollenstreek als het internationale kennis – en ontwikkelingscentrum voor bollen, bloemen en planten; de horeca en congrescentra en de internationale hoogtechnologische industrie waaronder ESA-Estec waar 3000 mensen werken. D66 vindt deze drie clusters uitermate belangrijk en wil de verdere ontwikkeling waar mogelijk bevorderen. De positie van de congrescentra vereist de meeste aandacht, en heeft de impuls van het Kuuroord hard nodig.

Voor Noordwijk is het toerisme een unieke bron van werkgelegenheid en economische voorspoed. D66 wil een meerjarige 'Kuuroordvisie' die meer is dan een mooi marketingverhaal. Een visie die echte toevoegingen aan het Noordwijkse aanbod geeft (o.a. wellness), duurzaam ontwikkeld en in samenhang met culturele evenementen. Het is mooi dat er onlangs een Kuuroordvisie is gepresenteerd, maar de ruimtelijke inpassing van extra voorzieningen is nog erg onduidelijk. Dat vertraagt de realisatie. Noordwijk als gezondheidsoord moet een merk worden dat staat als een huis. Dit lukt alleen door in samenwerking de schouders er onder te zetten en te investeren. 'Noordwijk' moet staan voor schoon, lekker, sportief, gezond voor iedereen, zowel onze inwoners als de toeristen moeten hier van profiteren. Dat betekent ook snelle fietspaden, voetpaden, voorzieningen op het strand, en openbare toiletten. Het kan ook leuker voor kinderen. Op Langevelderslag is er ruimte voor natuurlijk strandtoerisme. Noordwijk zet wat D66 betreft vol in op de verdere uitbouw van het Nationaal Park Hollandse Duinen, o.a. door landschapsontwikkeling bij het Oosterduinse meer. Uiteraard houden we bij het toerisme waar nodig maat, zoals op het strand, waar genoeg vrije ruimte moet blijven, en in de woonkernen, waar de leefbaarheid gegarandeerd moet blijven.

In de Greenport voltrekt zich al jaren een schaalvergroting van bedrijven. D66 heeft oog voor de economische realiteit, maar is ook huiverig voor verdere verdozing van het landschap. Creatieve oplossingen zijn dus geboden. Een belangrijk signaal is onlangs afgegeven door kwekers, die erop aandringen dat de gemeente uit eigen beweging meer focust op het correcte gebruik van gebouwen, mede omdat illegaal gebruik de prijzen van agrarisch vastgoed opdrijft. Jonge ondernemers verdienen een kans op een goede start bij een bedrijfsovername.

Voor het ESA cluster zijn er meerdere uitdagingen die aandacht verdienen. De belangrijkste zijn momenteel het aantrekken van extra SPACE bedrijvigheid, het veilig stellen en zo mogelijk doen vergroten van de Nederlandse bijdrage aan ESA Estec, het nog beter benutten van de ESA in het toeristisch aanbod (o.a. via de te moderniseren Space Expo) en last but not least het verder integreren van ESA medewerkers in onze samenleving. Zo nodig ook met tijdelijke verblijfsaccommodatie voor jonge onderzoekers.

Naast deze drie clusters verdienen ook onze winkelkernen uiteraard onze volle aandacht. De horeca, de winkels en cultuur-historische centra houden Noordwijk aantrekkelijk en levendig. De onlangs in overleg met het bedrijfsleven opgestelde Retail- en Horecavisie geeft een route voor verdere ontplooiing. Het winkelcentrum in de Kerkstraat, het cultuur-historisch hart van Noordwijk-Binnen en het Kloosterplein zijn beter te integreren dan nu het geval is. Daarmee maken we een bezoek aan dat gebied interessanter. De toegankelijkheid is te verbeteren door betere parkeervoorzieningen en met aangepast OV.

D66 heeft zich met succes ingezet om gemeente overstijgende samenwerkingsverbanden tot stand te brengen zoals de Economic Board en Groene Cirkels. Wij blijven bij dit beleid.

Een leven lang ontwikkelen voor jong en oud

D66 gelooft in de eigen kracht van mensen. Maar we hebben wel de verantwoordelijkheid om voor iedereen de juiste omstandigheden daarvoor te creëren.

We richten ons daarbij in de eerste plaats op kinderen en mensen die op achterstand staan. D66 staat voor een samenleving waarin mensen gelijk behandeld worden en kansen krijgen. Kinderen én volwassenen moeten de mogelijkheid hebben zich voortdurend te kunnen ontwikkelen.

De huisvesting van scholen (de belangrijkste verantwoordelijkheid van gemeenten op het gebied van onderwijs) moet goed geregeld én duurzaam zijn. De scholen in Noordwijk staan er over het algemeen bouwkundig goed voor. Capaciteit blijft een punt van aandacht: is er voldoende capaciteit voor de groeiende vraag in "jonge" wijken? D66 vindt het belangrijk bij het goed bereikbaar houden van onze scholen actief te sturen op lopend en fietsend naar school te gaan. Daar willen we de openbare infrastructuur op inrichten.

D66 vindt dat de gemeente een duidelijke rol heeft te spelen bij het begeleiden van leerlingen naar alle vormen van onderwijs. Ook zetten wij ons in om een rijke schooldag te stimuleren door ieder kind in contact te brengen met kunst & cultuur. Sportactiviteiten moeten worden gestimuleerd om er voor te zorgen dat kinderen minimaal drie uur extra per week bewegen. D66 wil nog meer dan nu aandacht voor een gezonde leefomgeving en leefstijl. Het bevorderen van een gezonde leefstijl heeft al veel aandacht gekregen maar wat expliciet nog ontbreekt is de gezonde school. Zowel voor de basisschool als de middelbare school. We ondersteunen graag leefstijl initiatieven die aanwijsbaar effect hebben.

Gezinnen die niet goed in staat zijn om digitaal onderwijs te volgen verdienen extra aandacht. Met name kinderen/jongeren waarvoor achterstand dreigt, hebben onze aandacht. We gaan de ISD, gezondheidszorg, sportverenigingen en welzijnsorganisatie de mogelijkheid geven om bedreigde jongeren te verwijzen, zodat de gemeente vroegtijdig kan inspringen om achterstand en uitval te voorkomen.

Noordwijk telt veel (kennis)migranten. Deze expats werken in en rondom Noordwijk en verdienen onze aandacht. D66 ziet daarom graag dat de gemeente naast het Nederlands waar nodig ook in het Engels communiceert. De gemeente moet aantrekkelijk zijn en blijven voor expats. Dat is ook goed voor onze hoogtechnologische bedrijvigheid. Daarom zijn wij voorstander van een internationale school in onze gemeente.

Wij staan voor een leven lang ontwikkelen voor jong en oud. De Bibliotheek Bollenstreek is daarbij een centrale plek in het leven voor iedereen, met name kinderen en senioren, waar nieuwsgierigheid en leergierigheid op een leuke manier geprikkeld worden.

Goed kunnen lezen en schrijven is een fundamentele voorwaarde voor persoonlijke ontplooiing. Laaggeletterdheid is een maatschappelijk probleem. Van onze inwoners is 9% laaggeletterd. Daaronder zijn ook jongeren die de school verlaten. Investeren om dit te verbeteren blijkt zich dubbel en dwars terug te betalen. D66 wil dat de gemeente een integrale aanpak hanteert. De bibliotheek speelt hierin een belangrijke rol en we trainen ambtenaren om laaggeletterdheid te kunnen herkennen en mensen door te verwijzen naar adequate hulp.

Ook als gemeente hebben we nog een flinke stap te zetten als het gaat om duidelijkheid en helderheid in onze communicatie. Als het aan D66 ligt sluit gemeente Noordwijk zich aan bij de landelijke initiatieven 'Direct Duidelijk Brigade' en de "Gelijke Kansen Alliantie".

Cultuur en sport zijn onmisbaar

Voor D66 zijn sport, kunst en cultuur onmisbare onderdelen van onze samenleving. Sport draagt bij aan verbinding en houdt gezond. Kunst en cultuur inspireren, dagen uit, geven plezier en brengen mensen samen.

Cultuur en kunst zijn aanjagers voor onze individuele en maatschappelijk ontwikkeling. Zo nodig moet de gemeente het aanbod ervan stimuleren, ook financieel. D66 ziet graag dat de gemeente hiervoor actief de samenwerking opzoekt om een kwalitatief hoogwaardig aanbod te realiseren. De subsidies voor muziek en andere culturele uitingen houden wij graag op peil.

Wij zien de Cultuurraad als een belangrijke partner, die de balans kan bewaren in het diverse aanbod. Veel evenementen gaan uit van enthousiaste vrijwilligers. De fantastische muziek in de Oude Jeroenskerk, de vele zangkoren in Noordwijkerhout, onze musea en erfgoed. Zonder vrijwilligers gebeurt er niets. Zij verdienen applaus én steun. De gemeente kan ook de formaliteiten vereenvoudigen en initiatiefnemers van evenementen, zowel sportieve als culturele, helpen om deze verantwoord af te wikkelen.

Er is veel in sport geïnvesteerd, terecht. Tegenover subsidies moet wel iets staan: ambitie, onderscheidend vermogen en een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van Noordwijk en onze jeugd. We maken daarbij ook bewust de koppeling tussen cultuur, onderwijs en sport.

Wij willen dat sport toegankelijk is voor iedereen, ongeacht de leeftijd, financiële situatie of beperkingen. Er wordt al veel aandacht besteed aan de brede toegankelijkheid van sportvoorzieningen. Nu komt het er vooral op aan dat de gemeente zich focust op wat echt werkt om mensen in beweging te krijgen: daarvan is meer nodig. Dat hoort ook bij Noordwijk als gezondheidsoord. Sport is immers ook preventieve gezondheidszorg.

Gezondheid is de basis

D66 maakt werk van gezondheid. De pandemie heeft opnieuw laten zien dat gezondheid cruciaal is, niet alleen persoonlijk maar ook maatschappelijk. Je gezondheid is bepalend voor je vrijheid van leven en je kansen.

Veel inwoners kampen met een chronische ziekte. Helaas komen die vaak ook voort uit omgeving en leefstijl. Gemeenten hebben daarin een wettelijke taak. Daarom wil D66 dat de gemeente waar mogelijk de volksgezondheid verbetert door de inwoners een gezondere omgeving te bieden. Onze sportvoorzieningen worden rookvrij. In ieder klaslokaal komt goede ventilatie. En de gemeente gaat, als het aan D66 ligt, actiever de eigen (buiten)luchtkwaliteit bijhouden; desnoods met extra meetpunten.

Wij vinden dat de gemeente inwoners moet stimuleren om meer te wandelen en fietsen en minder snel de auto te pakken. Een groene omgeving blijkt daarbij te helpen. Via Welzijn Noordwijk kunnen initiatieven van inwoners gestimuleerd worden om elkaar op te zoeken en samen te wandelen. Dit komt de mentale gezondheid ook ten goede. Gezonde voeding en levensstijl doen er toe, zeker ook in scholen en kantines. Het feit dat je je lekkerder voelt als je beter eet en beweegt, dat verband legt niet iedereen vanzelf, dat moet je leren. D66 steunt initiatieven als het preventieakkoord en sportakkoord.

In de afgelopen jaren is gezondheidszorg steeds meer geconcentreerd. Voor onze gemeente heeft dat tot gevolg dat zorg minder lokaal beschikbaar is. Dat betekent dat we verder moeten reizen om goede zorg te krijgen. De gemeente gaat niet over ziekenhuiszorg en eerste hulp verlening, maar moet zich daar soms wel mee bemoeien. Het zou onacceptabel zijn als onze zorgvoorzieningen nog verder naar het oosten (Leiderdorp) opschuiven. De spoedeisende hulp al helemaal niet.

Welvaart en gelijke kansen voor iedereen

D66 respecteert de kracht van iedere inwoner, maar wie het nodig heeft moet steun kunnen krijgen. Ons devies was en is: liever welzijn dan zorg.

De sociale dienstverlening is een omvangrijke gemeentelijke taak: 25% van het totale budget gaat daar naar toe. We werken regionaal, via de ISD, effectief samen met andere gemeenten. We zijn daarover in grote lijnen tevreden, maar D66 wil wel meer invloed op de taakuitoefening door de ISD en het Noordwijkse voorzieningenniveau. Daarom hebben wij het initiatief genomen om de invloed van de raad, en daarmee de lokale belangen, op het regionale beleid te vergroten.

In Noordwijk is 1 op de 10 huishoudens financieel kwetsbaar. Wij willen de toegankelijkheid van voorzieningen op het gebied van het minimabeleid, voedselbank, schuldhulpverlening, en dergelijke bevorderen; onder andere door zaken te versimpelen. Daarnaast komt er wat ons betreft extra aandacht aan de integratie van migranten. Een grondiger aanpak levert een beter resultaat, en is uiteindelijk zelfs goedkoper. Als duidelijk is dat mensen blijven, dan moeten we hen goed begeleiden. Dat geeft ook toegang tot werk.

Voorzien in zorg is een uitdaging, vooral wanneer het gaat om de jeugd. Het beroep op deze zorg is omvangrijk. Er is gebrek aan personeel, de budgetten zijn krap en er zijn onaanvaardbaar lange wachtlijsten. Daarom is onlangs gekozen voor een nieuwe aanpak. D66 verwacht dat de nieuwe integrale toegang tot de zorg voor beantwoording, doorgeleiding en verdere behandeling van de zorgvraag zal helpen. Voor D66 staat de patiënt/cliënt centraal. Deze geeft aan wat hij of zij zelf wil en wat nodig is. De integrale toegang "Voorieder1.nl" is nu de wegwijzer naar zorg, ondersteuning en advies. Met ingang van 1 januari 2022 wordt de jeugdzorg lokaal en regionaal anders georganiseerd. D66 volgt dit nauwlettend en stuurt zo nodig bij; ook hierbij is versimpeling van processen een mogelijke sleutel tot betere resultaten.

Denk mee en doe mee. D66 nodigt iedereen uit om mee te doen in onze samenleving. Zo nodig wijzen de gemeente de weg en staat je bij. De wegwijzer "Leef Mee!" op internet is een aanwinst. Wij willen dat de gemeente bij hoge nood voor u klaar staat via "Voorieder1.nl" en via "leefmeenoordwijk.nl", maar ook via het klantcontactcentrum van de gemeente. We moeten zorgen voor meer voorlichting en meer informatie. De kernvraag bij Welzijn is hoe bereiken we de inwoners die onze steun nodig hebben? Daarvoor is een beter inzicht nodig in de diverse groepen en de manier waarop zij met de gemeente willen communiceren. Daarom blijven we met onze inwoners in gesprek.

Wij zijn een vergrijzende gemeente: bijna een kwart van de bevolking is boven de 65. En 10% is 80-plus! En dat aandeel groeit de komende jaren snel. D66 vindt dat onze gemeente in de komende raadsperiode moet streven naar het behalen van het predicaat "seniorvriendelijk", zoals omschreven door de Wereldgezondheidsorganisatie. Om een seniorvriendelijke gemeente te creëren wil D66 dat er in samenspraak met een nieuw op te richten seniorenraad een stappenplan wordt opgesteld door het college. In dit stappenplan wordt in ieder geval aandacht gegeven aan uitsluiting onder ouderen, kwalitatieve en aangepaste woningen en het wegnemen van hindernissen op het vlak van mobiliteit en openbare ruimte.

Slim verduurzamen

Een groener en duurzamer Noordwijk willen wij niet alleen voor onszelf, maar ook voor onze kinderen. D66 wil dat de gemeente de leiding neemt in het uitdagende proces van de energietransitie en verduurzaming. Wij willen een beter, ambitieuzer en effectiever beleid.

Over de energietransitie zijn landelijke afspraken gemaakt. Maar de transitie lukt niet wanneer we als gemeente inwoners, woningverhuurders en bedrijven daarin onvoldoende betrekken en helpen. D66 wil dat de overgang naar verduurzaming en CO2-vrije energie voor iedereen betaalbaar is en dat iedereen ervan profiteert: Door in te zetten op lokaal eigenaarschap. Komt er een zonnepark of windmolen in de buurt? Laat de inwoners dan meeprofiteren van de opbrengst! Zo kunnen wij juist als gemeente laten zien dat de energie transitie niet alleen maar gaat over kosten maar ook juist kansen biedt.

De energietransitie en verduurzaming moeten we slim aanpakken. D66 wil beginnen met wat sowieso nodig is: met energiebesparing door goede isolatie. Vooral huishoudens die dat nodig hebben moeten het eerste kunnen profiteren van een lagere energierekening. Hier is een kans voor de gemeente om collectieve besparingspakketten op te laten stellen. Wij willen dat de gemeente op zoek gaat naar veel voorkomende isoleringsmogelijkheden per wijk en onderhandelt met partijen voor collectieve kostenvoordelen. Zodat de gemeente in staat is de inwoners te faciliteren bij de keuzes die er zijn voor energiebesparing en dit zo gemakkelijk en voordelig mogelijk te maken.

Het motto bij de energietransitie is: doen wat werkt en kostenefficiënt is. Maar niet wachten tot het water ons aan de lippen staat. Dus wat D66 betreft gaat de gemeente Noordwijk voorop lopen in goed doordachte, vrijwillige pilots, zoals onze buurgemeenten ook al doen. Uiteraard geeft Noordwijk zelf het goede voorbeeld: Bij elke grote gemeentelijke besteding weegt Noordwijk de impact op het klimaat en milieu, in relatie tot het beschikbare geld.

D66 wil inzetten op 'vergroenen' en het vergroten van de biodiversiteit. Dit kan door het 'ontstienen' van openbare ruimtes, parkeerplaatsen waterdoorlatend inrichten, het planten van meer bomen en het slim inzetten van bollengrond. Wij willen een duurzame en kleurrijke bollensector en zien vooral kansen. Landbouwgrond kan soms meer biodiversiteit herbergen dan natuurgebieden. Samen met de bollensector is hier vorm aan te geven. De gemeente laat het goede voorbeeld zien in de openbare ruimtes met bomen, groenstroken en het verder aanleggen van goed beheerde parken.

Afvalrecycling wordt aangepakt. Goede informatie over afvalrecycling helpt: iedereen moet weten wat mag en kan en welke afvalbak daarvoor beschikbaar is. Door bewuster om te gaan met eigen afval kan iedere inwoner bijdragen aan een betere toekomst. De gemeente faciliteert de recycling voor de bewoners en waar mogelijk met ondergrondse inzameling.

Wonen in een duurzame gemeente: anders en beter bouwen

Wonen en bouwen blijven hét thema voor de komende jaren. Voor velen zijn woningen onbetaalbaar geworden. De kansen voor starters op de woningmarkt zijn schrijnend. D66 wil dat de gemeente direct een assertief beleid gaat voeren om energie-neutrale starterswoningen te bouwen en daarbij open staat voor prefab bouwtechnieken. Alles moet gericht zijn om een goede doorstroming te realiseren. Er is geen tijd te verliezen.

Ook Noordwijk, Noordwijkerhout en De Zilk hebben een enorm tekort aan betaalbare woningen. De woningbouwproductie blijft al jaren achter, omdat plannen telkens worden gewijzigd. Volgens een recent woonbehoefte onderzoek moeten er in de komende 10 jaar 2.500 woningen bij komen, dus zo'n 250 woningen per jaar. Er is een achterstand in sociale woningbouw en in betaalbare koop- en huurwoningen. Dat inhalen is een enorme opgave. Wij kunnen het ons niet langer permitteren om goedkope potentiële bouwgrond te laten liggen. Daarom blijft D66 voorstander van het bebouwen van geheel Bronsgeest met in totaal 660 woningen. Uiteraard netjes landschappelijk ingepast, zodat de entree van Noordwijk fraai blijft.

Twee starterswoningen hoeven niet meer plaats in te nemen dan een rijtjeshuis. Daar zijn fraaie prefab voorbeelden van. D66 zet in op 600 starterswoningen de komende 4 jaar. Er moet ruimte zijn voor experimenten, zoals het toestaan van vernieuwende woonvormen en hoogbouw op locaties waar dit het karakter van Noordwijk niet al te zeer aantast. We willen dat voor elke doelgroep gebouwd wordt, waarmee we de doorstroming op gang brengen. Vanzelfsprekend worden nieuwe woningen energieneutraal. Wij begrijpen dat dit een financiële en technische uitdaging is, maar die is samen met inwoners en woningcorporaties op te pakken. Dat het kan blijkt in Teylingen.

D66 wil de nieuwe wettelijke mogelijkheden om overmatige omzetting van koopwoningen naar huurwoningen tegen te gaan gebruiken waar dat nuttig en nodig is. Wel met oog voor de belangen van huurders, die zonder huurwoningen vaak geen kant op kunnen. Inwoners van de gemeente krijgen meer voorrang bij de toewijzing van woningen.

We zijn zuinig op ons buitengebied. D66 staat daarom achter de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) die kiest voor een duurzame en vitale bollensector, het open houden van het landschap en het opruimen van de verrommeling. Nieuwe woningen in het buitengebied worden voortaan zoveel mogelijk in clusterlocaties gebouwd.

De nieuwe Omgevingsvisie is in lijn met onze visie op ruimtelijke ontwikkeling. Er komt actiever beleid om de beruchte "shameplekken" op te ruimen; desnoods met onteigening. De wijk Zeeburg in Noordwijkerhout krijgt een forse opknapbeurt waarbij wensen en ideeën van de bewoners leidend zijn. Voor de herontwikkelingslocaties in Noordwijk aan Zee wordt een samenhangend plan gemaakt op basis van heldere stedenbouwkundige kaders die door de gemeenteraad worden vastgesteld. Wij willen dat de kwaliteit en samenhang bewaakt wordt door een coördinerend architect.